

CENTAR ZA VOLONTIRANJE

volONTiraj

uključí se i ti

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo rada, mirovinskoga
sustava, obitelji i socijalne politike

**INFORMATIVNO
PRAVNI CENTAR**

SADRŽAJ:

1. UVOD	3
2. O VOLONTIRANJU I ZAKON O VOLONTERSTVU	4
3. ŠKOLE I VOLONTERSKE AKTIVNOSTI	12
4. VOLONTERSKI CENTRI	17
5. PROJEKT “CENTAR ZA VOLONTIRANJE”	19
6. ANALIZA ANKETNOG ISTRAŽIVANJA O VOLONTIRANJU ..	22
7. LITERATURA	35

1. UVOD

Kako je lijepo zauzeti se za nekoga ili nešto, pomoći, podržati, ublažiti ili suosjećati i činiti dobra djela. Biti altruist uistinu je divno.

Ova publikacija nudi vam inspiraciju da svoje dobre namjere provedete i primijenite u svakodnevnom životu na način koji će biti koristan za društvo u kojemu živite, a vas same učini bogatijima za dragocjena iskustva.

Volontiranje oplemenjuje društvo te ono u cjelini raste i obogaćuje se. Volonteri su pomagači, ali i pokretači i nositelji pozitivnih promjena te graditelji odgovornih, aktivnih i humanih zajednica.

Volontiranje kao navika srca i građanska vrlina ima velik utjecaj na društvo i kulturu. Ljudi pomažu jedni drugima iz ljubavi, empatije i mnogih drugih razloga. Pa ipak, u svom najdubljem značenju, volonterstvo nije samo nešto što činimo za druge. U pitanju su naše vlastite vrijednosti, naša humanost i potreba za vlastitim razvojem: mi jesmo ono što dajemo drugima.

2. O VOLONTIRANJU I ZAKON O VOLONTERSTVU

Volontiranje je plemenita ljudska aktivnost jer njome istovremeno dajemo i primamo. Rekli bi čisti altruizam. Brojni su živi dokazi oko nas koji pokazuju da volontiranjem razvijamo niz osobnih, socijalnih, organizacijskih pa čak i profesionalnih kompetencija koje nam osiguravaju bolje i lakše snalaženje u raznim poslovima i svakodnevnom životu. Jednako tako, brojna su znanstvena istraživanja nepobitno pokazala da nas volontiranje čini sretnijim, zdravijim i snažnijim osobama. Volontiranje oplemenjuje društvo te ono u cjelini raste i obogaćuje se. Volonteri su pomagači, ali i pokretači i nositelji pozitivnih promjena te graditelji odgovornih, aktivnih i humanih zajednica.

Zakon o volonterstvu definira volontiranje kao dobrovoljno ulaganje osobnog vremena, truda, znanja i vještina kojima se obavljaju usluge ili aktivnosti za dobrobit druge osobe ili za zajedničku dobrobit, bez postojanja uvjeta isplate novčane nagrade ili potraživanja druge imovinske koristi za obavljeno volontiranje. Volontiranje NIJE stručno osposobljavanje za rad, davanje novca ili materijalnih resursa, dobrovoljno davanje krvi, društveno koristan rad kao mjera koju sud izriče kod počinjenja lakših kaznenih djela ili prekršaja. Volontiranje nije ni društveno korisno učenje koje se obavlja na fakultetima kao ni studentska praksa jer oboje spada u redovne studentske obveze.

Volonter je svaka fizička osoba koja volontira u Republici Hrvatskoj ili inozemstvu, sukladno važećim nacionalnim i međunarodnim propisima, bez obzira na spol, dob, socijalni ili bilo koji drugi status. Maloljetni volonter je osoba mlađa od 18 godina koja volontira u RH ili inozemstvu. Kod volontiranja maloljetnika propisani su i dodatni uvjeti:

- maloljetni volonter mora imati pisanu suglasnost zakonskog zastupnika,
- obvezan je nadzor i podrška organizatora volontiranja i/ili zakonskih zastupnika te drugih odraslih osoba,
- aktivnosti moraju biti primjerene volonterovoj dobi, tjelesnom, psihičkom i moralnom stupnju razvoja i vještinama i ne smiju predstavljati rizik za njihovo zdravlje, razvoj i uspjeh u izvršavanju školskih obveza.

Sukladno ***Zakonu o volonterstvu***, organizator volontiranja može biti:

- udruga,
- zaklada i fundacija,
- javna ustanova i svaka druga pravna osoba iz čijeg osnivačkog akta proizlazi da je osnovana radi društvene dobrobiti (neprofitna pravna osoba), a ne radi stjecanja dobiti/profita,
- državna tijela i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave,
- socijalna Zadruga – ona koja je registrirana u registru neprofitnih organizacija.

Organizator volontiranja nikako ne može biti profitna pravna osoba (d.o.o., j.d.o.o., obrt i slično).

Volontere možete uključivati samo u one aktivnosti koje su usmjerene ka zajedničkoj dobrobiti.

Dužni ste ih zaštititi od iskorištavanja te je stoga zabranjeno volontiranje:

- koje u cijelosti zamjenjuje rad koji obavljaju radnici zaposleni u skladu sa Zakonom o radu, ili u cijelosti zamjenjuju izvršitelje poslova temeljem ugovora o djelu,
- radi stjecanja ili povećanja profita.

Prava i obveze volontera i organizatora volontiranja propisani su *Zakonom o volonterstvu*. U nastavku navodimo njihov sažetak.

PRAVA VOLONTERA

- obavljanje poslova u skladu sa sposobnostima i interesima,
- upoznavanje s organizacijom i aktivnostima te opis poslova,
- stručna pomoć i podrška te adekvatan prostor i materijali za rad,
- sklapanje ugovora, ako volonter to zatraži te naknadu troškova, mijenjanje volonterske pozicije i mogućnost napredovanja te pravo sudjelovanja u odlučivanju vezanom uz volontersku poziciju kao i probni rok,
- pravo na sigurne uvjete rada i primjerene procedure kod rješavanja sukoba,
- pravo na edukaciju, stjecanje i priznavanje kompetencija,

OBVEZE VOLONTERA

- volontirati u skladu sa stručnim propisima i etičkim pravilima te po uputama organizatora volontiranja,
- poštivanje dogovorenog radnog vremena i trajanja angažmana uz pravovremenu najavu odsutnosti te pravovremeno otkazivanje,
- spremnost na edukaciju i sudjelovanje u procjeni potreba u vezi s izvršenjem posla,
- sposobnost i spremnost rada u timu te sudjelovanje na sastancima tima,
- pridržavanje dogovora i odgovoran pristup poslu te pažnja da svojim postupcima ne prouzroči štetu organizatoru ili korisniku volontiranja,
- poštivanje načina upravljanja organizacijom i prihvaćanje organizacijskih ciljeva te čuvanje povjerljivih podataka o OV-u kao i primjereno predstavljanje organizacije prema javnosti,
- odbiti volontiranje koje je suprotno propisima ili nije odgovarajuće.

PRAVA ORGANIZATORA VOLONTIRANJA

- na izbor volontera u skladu sa svojom misijom i vizijom, kao i vještinama i profilu volontera kad priroda volontiranja to zahtijeva,
- biti pravodobno obaviješteni o izostancima i prekidu volontiranja od samih volontera,
- na savjetovanje i sudjelovanje u postupcima donošenja odluka na svim razinama u području volontiranja, u svojstvu dionika koji predstavlja svoje, ali i interese i potrebe volontera (radne grupe, nacionalni odbor i dr.).

OBVEZE ORGANIZATORA VOLONTIRANJA

- promicati volontiranje i njegov doprinos društvu i pojedincu,
- poštovati prava i izvršiti obveze prema volonterima,
- osigurati materijale i sredstva te poticajnu okolinu za obavljanje volonterskih aktivnosti te isplatu ugovorenih troškova,
- biti uključivi i inkluzivni pri odabiru volontera te osobito poticati inkluzivno volontiranje,
- razviti standarde kvalitete koji osiguravaju kvalitetnu provedbu volonterskih aktivnosti (planiranje, praćenje i podršku, vrednovanje),
- omogućiti volonteru sudjelovanje u donošenju odluka o volonterskoj aktivnosti, pokretanje vlastitih inicijativa u skladu s misijom i vizijom te osjećaj pripadnosti projektu,
- izdati volonteru pisanu potvrdu o volontiranju,
- omogućiti volonteru stjecanje kompetencija te izdati potvrde po dogovoru,
- osigurati tajnost osobnih podataka i zaštitu privatnosti,
- osigurati volontera u slučaju „rizičnog“ volontiranja.

Zaključivanje **ugovora o volontiranju** u pisanom obliku obvezno je u slučajevima:

- volontiranja povezanog s povećanim rizicima za život i zdravlje volontera,
- dugotrajnog volontiranja,

- volontiranja s djecom, osobama s invaliditetom, starim i nemoćnim osobama, bolesnim osobama ili osobama koje su potpuno ili djelomice lišene poslovne sposobnosti,
- volontiranja stranih državljana u Republici Hrvatskoj,
- volontiranja državljana RH u inozemstvu, a koje (su)organiziraju organizatori volontiranja iz RH,
- kada volonteri to zahtijevaju.

Bitni sastojci ugovora o volontiranju su:

- mjesto i trajanje volontiranja,
- kratak opis volonterskih aktivnosti i usluga koje će volonter obavljati,
- prava i obveze volontera i organizatora volontiranja,
- napomena da je osobna sigurnost volontera tijekom volontiranja u skladu s odredbama Zakona o volonterstvu,
- objašnjenje o načinu prestanka ugovora o volontiranju.

Volontiranje je neplaćeni rad i novčane naknade se ne isplaćuju.

Volonter ne može uvjetovati nikakvu novčanu ili materijalnu naknadu u zamjenu za obavljenju aktivnost.

Standard dobrog volonterskog programa nalaže da volonteri prilikom poklanjanja svoga vremena ne budu izloženi dodatnim troškovima. Stoga se preporučuje da nadoknadite volonterima troškove nastale tijekom volontiranja i to za sljedeće:

- troškove hrane i osvježenja,
- troškove putovanja i smještaja,
- džeparac za putovanja isplaćen volonterima, uz uvjet da iznos džeparca ne premašuje iznos dnevnica propisanih za državne službenike (džeparac za putovanja služi naknadi troškova nastalih tijekom putovanja) ,
- troškove pribavljanja dokumenata ili plaćanja pristojbi nužnih za omogućavanje volontiranja,
- troškove edukacije izvan školskog sustava potrebne za volontiranje.

Oblici volontiranja :

Dugotrajno volontiranje je ono koje volonter obavlja redovito i kontinuirano, na tjednoj osnovi u razdoblju od najmanje tri mjeseca bez prekida.

Kratkotrajno volontiranje je ono koje volonter obavlja jednokratno ili povremeno u vremenski ograničenom trajanju.

Volontiranje u kriznim situacijama je volontiranje koje volonter obavlja u situacijama koje nalažu hitnost i u izvanrednim društvenim situacijama.

Inkluzivno volontiranje je uključivanje pripadnika socijalno isključenih skupina stanovništva u volonterske aktivnosti radi njihove integracije u društvo i socijalnog osnaživanja.

Dokumentacija i isprave vezane za volontiranje

Potvrda o volontiranju dokaz je o volonterskom iskustvu koje je volonter ostvario. Dužni ste je izdati volonteru U SVIM SLUČAJEVIMA DUGOTRAJNOG VOLONTIRANJA, a kod kratkotrajnog samo kada volonter to zatraži. Sadrži osobne podatke volontera, naziv vaše organizacije, broj volonterskih sati i vrijeme volontiranja te kratak opis volonterskih aktivnosti. Ovjeravate je svojim pečatom i potpisom odgovorne osobe u organizaciji.

Potvrda o volontiranju = dokaz je o volonterskom iskustvu koje je volonter ostvario, može biti u različitom formatu (A4, prethodno dizajnirani format, izjava i sl.)

Volonterska knjižica = zbir potvrda o volontiranju. Omogućava bilježenje više raznovolikih volonterskih iskustava u jedan dokument odnosno knjižicu. Sadrži sve podatke kao i potvrda, a ima predviđeno mjesto i za upis edukacija vezanih uz volontiranje.

Potvrda o kompetencijama stečenim volontiranjem je dokaz o učenju, znanjima, vještinama i stavovima – jednom riječju, kompetencijama, koje je volonter ostvario svojim volonterskim iskustvom.

3. ŠKOLE I VOLONTERSKE AKTIVNOSTI

Učenici osnovnih i srednjih škola mogu volontirati u sklopu volonterskih aktivnosti u svojim školama. Mnoge škole redovito organiziraju različite humanitarne akcije, a učenici koji pomažu u organizaciji takvih akcija su također volonteri. Isto tako, ako zaposlenici škola organizaciju ovakvih akcija odrađuju mimo svog radnog vremena i van opisa svoga posla, oni se smatraju volonterima.

Škole mogu organizirati volontiranje u okviru aktivnosti školskog volonterskog kluba ili programa na više načina:

- uključivanje volontera u volonterske aktivnosti i osmišljavanje volonterskih programa unutar same **ustanove – škole**
- uključivanje volontera u volonterske akcije u **zajednici**
- uključivanje volontera u volonterske aktivnosti **organizatora volontiranja** u zajednici (razne udruge)

U zadnjih 10-ak godina, u mnogim školama osnovali su se školski volonterski klubovi koje vode nastavnici i/ili drugi djelatnici škole. Volonterski klubovi škola mogu samostalno ili s organizatorima volontiranja dogovarati i organizirati kratkoročne volonterske akcije ili uključivati svoje učenike na dugoročniji volonterski angažman. Za savjetodavnu podršku u osnivanju volonterskog kluba u svojoj školi obratite se najbližem volonterskom centru. Ukoliko imate potrebe za time, volonterski centri vam mogu pružiti savjetodavnu podršku i edukaciju u procesu osnivanja volonterskog kluba.

Kako bi motivirali svoje učenike za uključivanje u volonterske aktivnosti moguće je s lokalnim volonterskim centrom dogovoriti održavanje prezentacije ili orijentacijske radionice u trajanju od jednog do dva školska sata. Ovakve radionice sadržavaju sljedeće teme: motivaciju za volontiranje, primjere dobre prakse školskog volontiranja u zemlji i inozemstvu, način rada volonterskih klubova, mogućnosti uključivanja u volonterske aktivnosti preko volonterskih centara te osnove Zakona o volonterstvu.

Svaki organizator volontiranja dužan je pratiti i evidentirati **volonterske sate** svojih volontera. Volonterske sate možete evidentirati koristeći različite obrasce za evidenciju volonterskih sati koji se mogu dobiti u volonterskim centrima. Sve obrasce najbolje je prilagoditi potrebama konkretne organizacije i volonterske pozicije. Prema Zakonu o volonterstvu dužni ste volonteru po završetku volontiranja izdati potvrdu o volontiranju u kojoj treba stajati i točan broj volonterskih sati koje je volonter odvolontirao ili te iste sate upisati u volontersku knjižicu volontera.

Volonterski program je zajednički naziv za projekte i aktivnosti koje se provode u okviru organizacije, a u koje su uključeni volonteri – od neposrednog rada s korisnicima do volontiranja u upravljačkim tijelima organizacije te sve aktivnosti promocije volontiranja.

Razvijanje volonterskih programa u školama jedan je od najboljih načina uvođenja iskustvenog učenja u škole. Istraživanja su pokazala da volontiranje potiče razumijevanje i širenje prosocijalnog ponašanja, omogućava stjecanje i razmjenu različitih iskustava i znanja te povezivanje s drugima u različitim vrstama djelovanja. Sudjelujući u različitim aktivnostima kojima doprinose dobrobiti drugih, volonteri izgrađuju vlastito samopoštovanje, unose radost i smisao u vlastiti život.

Školsko volontiranje doprinosi većoj uključenosti građana u volonterske aktivnosti, povezuje obrazovne institucije, organizacije civilnog društva i lokalnu zajednicu i približava građane organizacijama civilnog društva. Na taj se način stvara mreža dionika koji će biti predvodnici društvenih promjena u području volonterstva i održivog razvoja, a samim time i zdravog društva.

Škola je mjesto koje objedinjuje obrazovnu i odgojnu ulogu u životu učenika, zato je prenošenje osnovnih vrijednosti i razvoja pomagačkog načina razmišljanja iznimno važno u što ranijoj dobi. Usvajanje vrijednosti empatije, humanosti, pomaganja, tolerancije i mirotvorstva

čini nas boljim ljudima, a škola koja promiče takve vrijednosti postaje vrijedan dionik razvoja zajednice.

Volonterski program u školi proveden kao izvannastavna aktivnost izvrstan je način poticanja ovih vrijednosti kod učenika uz zanimljive aktivnosti kojima učenicima pomaganje postaje normalan način funkcioniranja. Škola koja njeguje volonterski rad dobiva ugled u društvu kao institucija koja aktivno i planirano promiče pozitivne vrijednosti i kao takva potiče djecu i roditelje sa sličnim svjetonazorima da se uključe u njihov rad.

Volonterski angažman učenicima i koordinatorskom školskog volonterskog kluba donosi osjećaj korisnosti i zadovoljstva, oplemenjuje, ali najvažnije je da volontiranje potiče način razmišljanja i djelovanja koji se usađuju i postaju dio osobnosti onih koji volontiraju.

Pogled na svijet drukčiji je nakon što vidimo rezultate našeg dobrotvornog rada, kada vidimo poboljšanje u našoj okolini kojeg smo i mi bili dio, kojemu smo doprinijeli svojim djelovanjem. I to nas potiče da se još više potrudimo i nastavljamo. Volonterima je najveća nagrada za njihov trud kada vide plodove svojega rada, kada procvjeta biljka koju su zasadili, osmijeh djeteta kod posjeta domu za nezbrinutu djecu ili zahvalnost na licu starije osobe kada joj za Božić pošalju čestitku.

Brojne škole su već kreirale volonterske pozicije s opisom poslova, kao što su voditelj volonterskog kluba, voditelj volonterskih akcija, koordinatorski volonteri i sl.

Standardi kvalitete omogućuju organizaciji da temeljito procjeni način uključivanja i upravljanja volonterima na temelju definiranih standarda kvalitete. Ako organizacija još uvijek nije uspostavila volonterski program, standardi kvalitete pomažu u uspostavljanju kvalitetnog volonterskog programa.

Standarde kvalitete volonterskih programa za organizatore volontiranja sačinjava 10 standarda strukturiranih u tri cjeline:

1. POSTAVLJANJE TEMELJA ZA RAZVOJ VOLONTERSKOG PROGRAMA

- a) Strateško promišljanje organizacije o uključivanju volontera
- b) Planiranje volonterskog programa
- c) Koordinacija volonterskog programa u organizaciji
- d) Praćenje i ispunjavanje pravne regulative za volontiranje u RH

2. PRIPREMA VOLONTERSKIH POZICIJA I KORACI KA UKLJUČIVANJU VOLONTERA

- a) Izrada opisa volonterske pozicije
- b) Pronalazak volontera
- c) Odabir volontera

3. KREIRANJE POTICAJNE I MOTIVIRAJUĆE OKOLINE ZA VOLONTERE

- a) Orijehtacija i obuka
- b) Podrška i supervizija
- c) Vrednovanje i nagrađivanje

Kako se uključiti u volonterske aktivnosti?

Ukoliko ste zainteresirani za volontiranje, možete se samostalno uključiti u volonterski svijet tako da se direktno javite organizacijama čije područje rada vas zanima te ih pitate za volontiranje u njihovoj organizaciji. Drugi način je kontaktiranje volonterskih centara koji su poveznica između zainteresiranih volontera i organizacija kojima su volonteri potrebni. Volonterski centri su kontakt točke za volontiranje i mogu vas povezati s organizacijama i projektima koji vas zanimaju. Informacije o mogućnostima volontiranja mogu se pronaći i u bazama volonterskih centara – odnosno putem volonterske burze.

Vrednuje li se volonterski rad pri zapošljavanju?

Sve veći broj poslodavaca prepoznaje volontiranje kao aktivnost kojom se mogu steći vrijedne i dragocjene vještine i znanja važna za tržište rada. Volonter svoje volontersko iskustvo može upisati u životopis, a može priložiti i kopiju volonterske knjižice ili preporuku od organizatora volontiranja. Moderniji poslodavci znaju prepoznati kvalitete i kompetencije osoba koje volontiraju jer im to direktno ukazuje na samoinicijativnost osobe, ali i na veću osjetljivost na društvene potrebe i razvijenu empatiju. U razvijenim zemljama, volontiranje se već dugo boduje i vrednuje prilikom zapošljavanja i upisa na različite obrazovne

programe. Dobru praksu vrednovanja želimo prenijeti i na područje Hrvatske, a u zadnje vrijeme taj trend značajno raste.

Priznanje, u različitim bojama i oblicima, „valuta“ je kojom se vrednuje angažman volontera. Pravednim vrednovanjem i pravodobnim nagrađivanjem volontera izravno utječemo na njihovu posvećenost i želju da ostanu povezani s radom školskog volonterskog kluba. Time šaljemo poruku da ono što vam volonteri daruju – dobru volju, trud i vrijeme – ne uzimamo „zdravo za gotovo“ već da taj poklon primamo s pažnjom, da ga se prepoznaje i cijeni.

Neke od **DOBROBITI VOLONTIRANJA** za volontera su:

- psihološka dobrobit
- zdravlje
- akademsko postignuće
- razvoj vještina kao što je stečeno iskustvo upravljanja vremenom
- razvoj karijere
- socijalni kapital
- razvijanje građanskog angažmana

Međunarodno volontiranje i kako volontirati u inozemstvu

Uz sve navedene dobrobiti volontiranja u svojoj zajednici, dodatne dobrobiti međunarodnog volontiranja su upoznavanje drugih naroda i kultura te učenje jezika. U Hrvatskoj su najprisutniji i najdostupniji oblici volontiranja na međunarodnim volonterskim kampovima te volontiranje putem programa Europske snage solidarnosti.

Međunarodni volonterski kampovi su oblik kratkotrajnog volontiranja koji se zbivaju tijekom cijele godine, ali najviše za vrijeme ljetnih mjeseci i traju od dva do četiri tjedna.

4. VOLONTERSKI CENTRI

Volonterski centar djeluje kao kontaktna točka koja povezuje, podržava, osnažuje građane i organizacije koji žele volontiranjem izgrađivati sebe i svoje zajednice te doprinijeti rješavanju konkretnih problema i potreba u društvu. Primarni korisnici volonterskih centara su volonteri i organizatori volontiranja.

Uloga volonterskog centra u zajednici:

- pružanje informacija o volontiranju (koncept, mogućnosti, Zakon o volonterstvu...),
- povezivanje volontera i organizatora volontiranja = vođenje volonterske burze,
- savjetovanje i edukacija djece, mladih i drugih građana o volontiranju,
- kreiranje kvalitetnih volonterskih programa edukacijom i osnaživanjem organizatora volontiranja,
- pokretanje i provedba projekata usmjerenih na uključivanje svih građana i organizacija u izgradnju društva pomoću volontiranja,
- stvaranje poticajnog okruženja za volontiranje u zajednici pomoću promocije i zagovaranja.

Djelovanje Hrvatskog centra za razvoj volonterstva (HCRV)

Članovi i osnivači HCRV-a su regionalni volonterski centri: Volonterski centar Zagreb, Volonterski centar Osijek, Udruga SMART-Volonterski centar Rijeka, Udruga MI-Volonterski centar Split – organizacije su udružene kako bi se na temelju dobrih praksi uspostavili jedinstveni standardi rada u području volonterstva na nacionalnoj razini te kako bi zajedničkim resursima postigli snažniji društveni utjecaj.

HCRV želi doprinijeti izgradnji otvorenog, demokratičnog i vitalnog društva koje počiva na aktivnom sudjelovanju građana. Temeljna misija Centra je predvoditi razvoj i pružiti podršku jačanju resursa za afirmaciju volonterstva u Hrvatskoj.

Kako to čini?

Doprinosi razvoju volonterstva u Republici Hrvatskoj promocijom i zagovaranjem vrijednosti volonterstva, utječe na javne politike i pravno okruženje, uspostavlja i prati standarde kvalitete rada volonterskih centara, kreira kvalitetne edukacijske programe u području volonterstva, uspostavlja standarde kvalitete u provedbi volonterskih programa, inicira i afirmira inovativne politike u razvoju volonterstva.

HCRV surađuje s brojnim mrežama, organizacijama i institucijama iz Hrvatske i iz cijelog svijeta. Od donošenja Zakona o volonterstvu, aktivno je uključen u rad Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva te intenzivno surađuje s Ministarstvom rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike. Također, aktivno djeluje i u Europskom volonterskom centru kroz članstvo u Upravnom odboru.

- web i *social media* kampanja „volONTiraj-uključi se i ti“,
- priprema i tiskanje letaka, torbi i majica,
- provedba aktivnosti „Pomoć pri učenju“ i „Inkluzivno volontiranje“,
- supervizija volontera i koordinatora volontera partnerskih srednjih škola,
- javne akcije „volONTiraj- uključi se i ti“,
- svečanost povodom obilježavanja Međunarodnog dana volontera,
- izrada završne publikacije s rezultatima istraživanja i primjerima dobre prakse škola i udruga uključenih u volontiranje,
- okrugli stol,
- partnerski sastanci.

Kako smo to ostvarili:

- izradili smo obrasce za volontere i organizatore volontiranja u elektronskom i papirnatom obliku;
- promovirali smo Centar za volontiranje i volonterske aktivnosti na službenim Web i Facebook stranicama;
- volonterske programe smo provodili putem grupnog rada, prezentacija, vježbi te interaktivnom komunikacijom s projektnim partnerima;

- putem weba i društvenih mreža smo provodili kampanju „volONTiraj-uključi se i ti“, i to putem grupnog rada, prezentacija, vježbi te interaktivnom komunikacijom;
- promotivne materijale – letke, plakate, torbe, majice i roll up bannere smo osmislili, oblikovali, izradili i otiskali;
- proveli smo projektne aktivnosti “pomoći pri učenju” te “inkluzivno volontiranje”, putem individualnog pristupa, osobnom podrškom, tako što smo se prilagodili potrebama korisnika;
- komunikacijom s projektnim partnerima odnosno volonterskim klubovima srednjih škola smo provodili superviziju volontera i koordinatora volontera, i to uz korištenje alata nadzora i praćenja rada te mentorstva i podrške istima;
- održali smo javne akcije “volONTiraj-uključi se i ti” na način da smo osmislili volonterske akcije, izradili opise poslova, podijelili poslove, izradili raspored volontera te proveli aktivnosti;
- povodom obilježavanja Međunarodnog dana volontera organizirali smo formalni javni događaj u suradnji s projektnim partnerima i lokalnom zajednicom;
- izradili smo publikaciju o volonterstvu koja sadrži analizu rezultata istraživanja te osnovne pojmove o volonterstvu općenito, s naglaskom na volontiranje u školama;
- organizirali smo Okrugli stol na kojem smo okupili partnere i nadležne institucije lokalnih vlasti;
- kroz održavanje partnerskih sastanaka ostvarili smo kontinuitet u interaktivnoj komunikaciji i suradnji s partnerima.

6. ANALIZA ANKETNOG ISTRAŽIVANJA O VOLONTIRANJU

U okviru dvogodišnjeg projekta „Centar za volontiranje“, tijekom 2022. proveli smo anketno istraživanje među srednjoškolskim učenicima triju partnerskih škola, Gimnazije Matija Mesić u Slavonskom Brodu, Tehničke škole Slavonski Brod te Elektrotehničke i ekonomske škole u Novoj Gradiški. Spomenuti učenici su sudjelovali na edukacijama „Osnove i dobrobiti volonterstva“, „Menadžment u volontiranju i volonterski programi“ i „Volonterstvo u praksi“, a ankete su ispunjavali prije te poslije odslušanih predavanja. Putem ankete smo prikupili ukupno 202 odgovora, od toga 156 odgovora u ulaznoj anketi i 46 odgovora u izlaznoj anketi. Rezultati provedenog istraživanja među srednjoškolcima su navedeni i opisani u nastavku teksta, a priloženi su također i grafički prikazi.

1. ANKETA

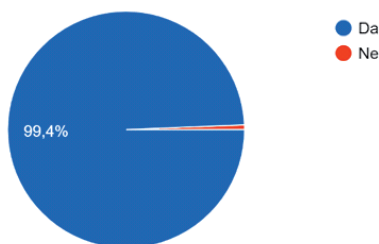
Opisni dio ankete

U prvoj (ulaznoj) anketi došli smo do slijedećih podataka:

Na temelju 156 odgovora na 23 pitanja iz anketnog upitnika prikupili smo slijedeće rezultate:

Od 156 odgovora, 99,4% učenika srednjoškolaca se izjasnilo da je upoznata sa pojmom volonterskog rada.

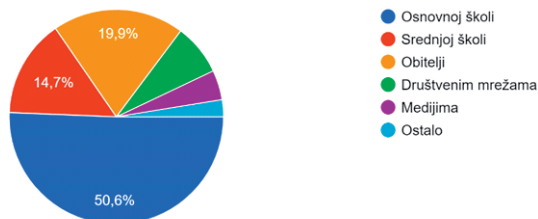
Znate li što je volonterski rad
156 odgovora

Na pitanje kako su došli do prvih informacija o volontiranju, odgovori su raznoliki; tako njih 50,6% kaže da je to bilo u osnovnoj školi, 19,9% u obitelji, dok ih je 14,7% informacije dobilo u srednjoj školi.

Prve informacije o volontiranju dobio/la sam u

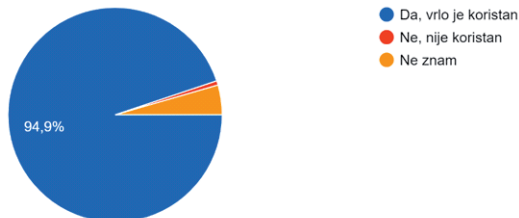
156 odgovora

Gotovo su svi suglasni da je volonterski rad koristan za zajednicu, njih 94,9% tako misli.

Smatrate li da je volonterski rad koristan za zajednicu?

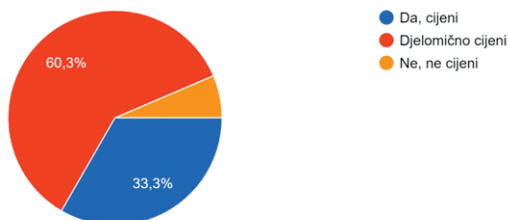
156 odgovora

Odgovori su podijeljeni po pitanju mišljenja da li okolina cijeni volonterski rad; 60,3% smatra da je to djelomično tako, 33,3% misli da je, te 6,4% onih koji misle da okolina ne cijeni takav rad.

Smatrate li da vaša okolina cijeni volonterski rad?

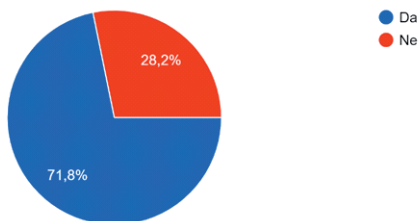
156 odgovora

71,8% kaže da su imali dosad priliku volontirati, a njih 35,3% trenutno volontira.

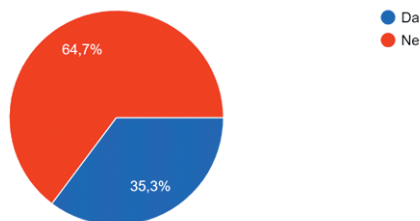
Jeste li dosad imali prilike volontirati?

156 odgovora

Voluntirate li negdje trenutno?

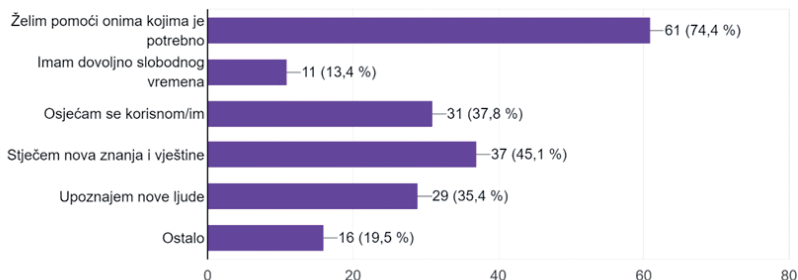
156 odgovora

Na pitanje zašto volontiraju, učenici su izjavili da je to zbog toga što žele pomoći potrebitima (74,4%), njih 45,1% jer žele steći nova znanja i vještine, a 37,8% jer se osjećaju korisno.

Ako da, odgovorite zašto volontirate

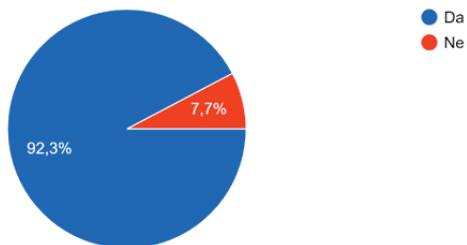
82 odgovora

Velika većina je čula na nastavi da profesor poziva na volontiranje, njih 92,3% , a njih 94,7% smatraju takvu inicijativu korisnom.

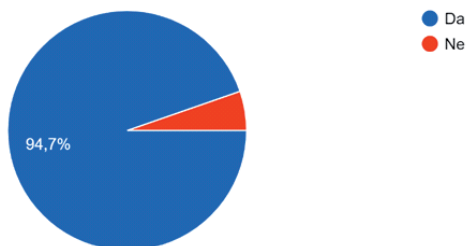
Jeste li ikada na nastavi čuli da profesor poziva na volontiranje?

156 odgovora

Smatrate li takvu inicijativu profesora korisnom?

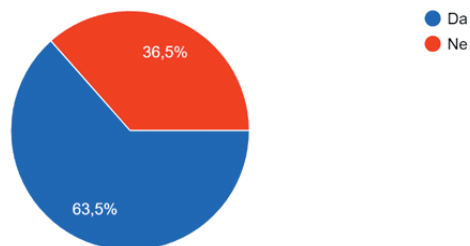
151 odgovor

63,5% učenika se planira uključiti u volonterske aktivnosti.

Planirate li se uključiti u volonterske aktivnosti ?

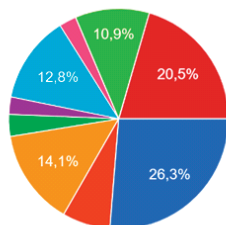
156 odgovora

Odgovori su raspodijeljeni kad je u pitanju vrsta volonterske aktivnosti; tako njih 26,3% želi volontirati u aktivnosti humanitarnog karaktera, njih 14,1% u aktivnosti povezane sa sportom, dok 12,8% namjerava volontirati u aktivnostima koje uključuju rad s djecom.

Na kakve bi se aktivnosti željeli uključiti?

156 odgovora

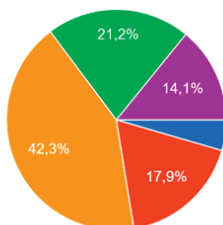

- U aktivnosti humanitarnog karaktera
- U aktivnosti iz područja zaštite okoliša
- U aktivnosti povezane sa sportom
- U aktivnosti povezane s kulturno-umjetničkim sadržajima
- U aktivnosti iz područja socijalne skrbi
- U aktivnosti koje uključuju rad s djecom
- U aktivnosti koje uključuju rad sa starijima
- U aktivnosti usmjerene na borbu za ljuđi
- Ne planiram se uključiti u volonterske...

Što se tiče vremena koje bi mogli izdvojiti za volontiranje, 42,3% učenika je izjavilo kako je spremno volontirati jednom tjedno, 17,9% njih najmanje dvaput tjedno, a 21,2% njih jednom mjesečno.

Koliko biste vremena mogli izdvojiti za volontiranje?

156 odgovora

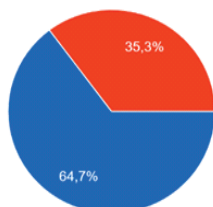

- Svaki dan (nekoliko sati)
- Najmanje dvaput tjedno
- Jednom tjedno
- Jednom mjesečno
- Nekoliko puta godišnje

U anketi su sudjelovale većinom osobe ženskog spola i to u postotku od 64,7.

Kojeg ste spola?

156 odgovora

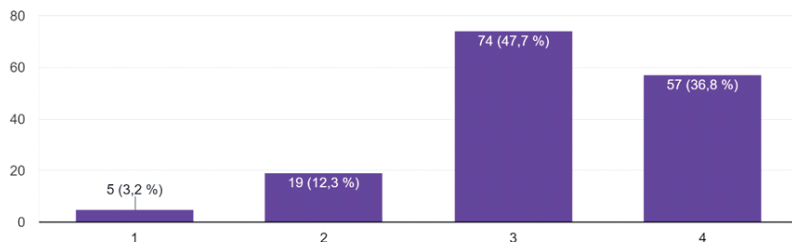
- Ženskog
- Muškog

2. dio ankete:

Od 155 odgovora, 84,5% učenika se slaže s izjavom da volonteri mogu pomoći u rješavanju problema lokalne zajednice.

Učenici-volonteri mogu pomoći u rješavanju problema lokalne zajednice.

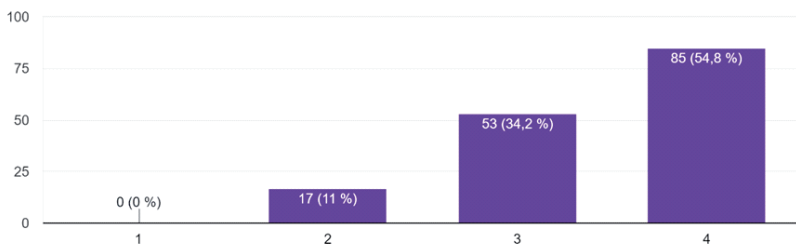
155 odgovora

Da volontiranje učenicima omogućuje izravno učenje putem iskustva misli 89% učenika.

Volontiranje učenicima omogućuje direktno učenje putem iskustva.

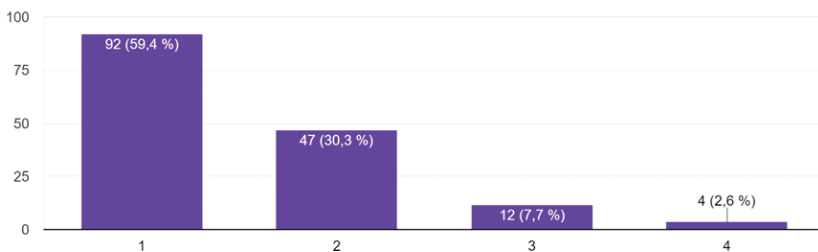
155 odgovora

S tvrdnjom da volontirati mogu uglavnom oni učenici koji financijski dobro stoje ne slaže se gotovo 90% učenika.

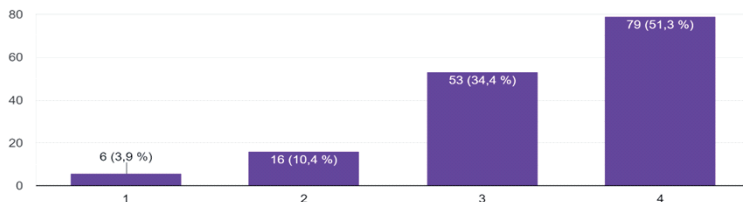
Volontirati mogu uglavnom oni učenici koji financijski dobro stoje.

155 odgovora

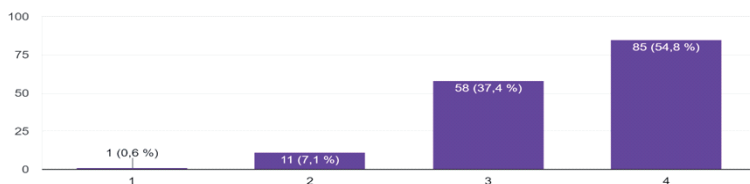
85,7% učenika preporučilo bi svakom učeniku da se uključi u volonterske aktivnosti.

Preporučio/la bih svakom učeniku da se uključi u neke volonterske aktivnosti.
154 odgovora

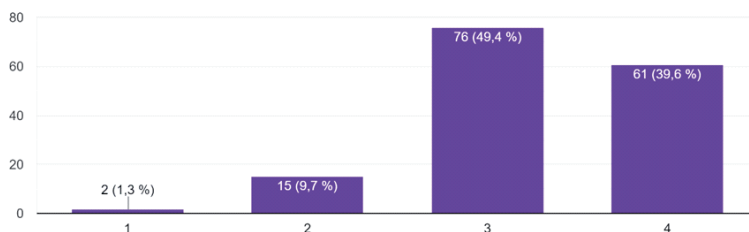
Da volontiranjem učenici razvijaju vještine i ključne kompetencije slaže se njih preko 92%.

Volontiranjem učenici razvijaju vještine i ključne kompetencije.
155 odgovora

89% učenika smatra da im volontiranje omogućuje da istraže različite karijerne solucije.

Volontiranje učenicima omogućuje da istraže različite karijerne opcije.
154 odgovora

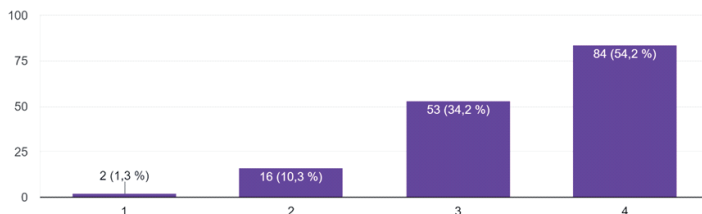

S tvrdnjom da je izvođenje dijela nastave u suradnji sa zajednicom (tzv. društveno korisno učenje) oblik učenja kojeg treba razvijati u školi slaže se 88,4% učenika.

Izvođenje dijela nastave u suradnji sa zajednicom (društveno korisno učenje) je oblik učenja kojeg treba razvijati u našoj školi.

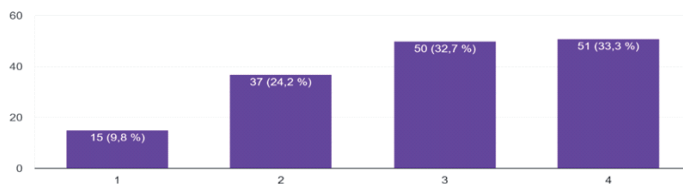
155 odgovora

Da bi volontiranje trebalo organizirati kroz nastavu kao izborni predmet smatra 66% učenika.

Volontiranje bi trebalo organizirati kroz nastavu kao izborni predmet.

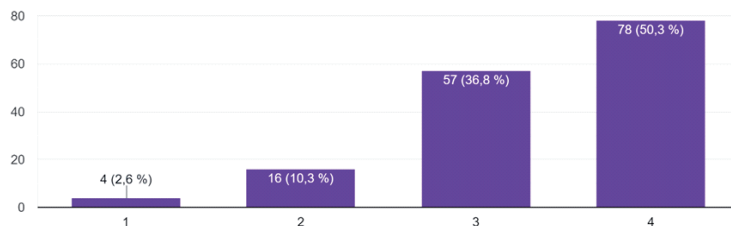
153 odgovora

Preko 87% učenika mišljenja je da bi nastavnici trebali poticati učenike na volontiranje na različite načine.

Nastavnici trebaju poticati učenike na volontiranje na različite načine.

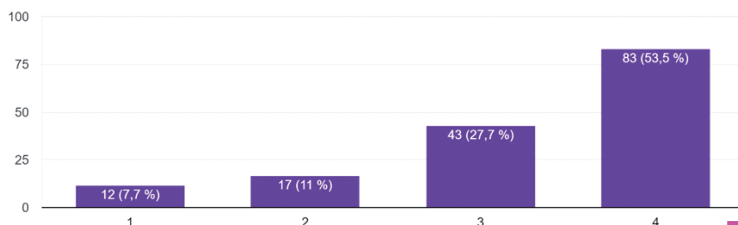
155 odgovora

Isto tako, 81,2% njih smatra da volontiranje učenika treba nagrađivati dodjelom pisanih potvrda, pohvalnica ili zahvalnica.

Volontiranje učenika treba nagrađivati dodjelom pisanih potvrda, pohvalnica ili zahvalnica.

155 odgovora

2. ANKETA

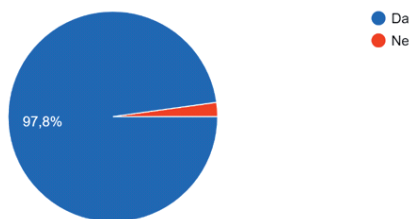
Opisni dio ankete

U drugoj (izlaznoj) anketi došli smo do slijedećih podataka:

Na temelju 46 odgovora na 13 pitanja iz anketnog upitnika prikupili smo slijedeće rezultate:

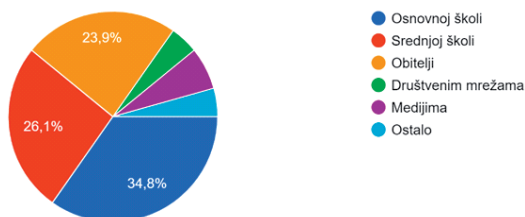
Od 46 odgovora, 97,8% učenika srednjoškolaca se izjasnilo da je upoznata s pojmom volonterskog rada.

Znate li što je volonterski rad
46 odgovora

Na pitanje kako su došli do prvih informacija o volontiranju, odgovori su raznoliki; tako njih 34,8% kaže da je to bilo u osnovnoj školi, 26,1% u srednjoj školi, dok ih je 23,9% to dobilo u obitelji.

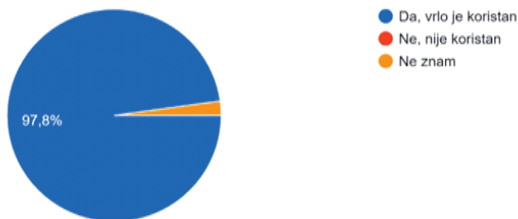
Prve informacije o volontiranju dobio/la sam u
46 odgovora

Gotovo su svi suglasni da je volonterski rad koristan za zajednicu, njih 97,8% tako misli.

Smatrate li da je volonterski rad koristan za zajednicu?

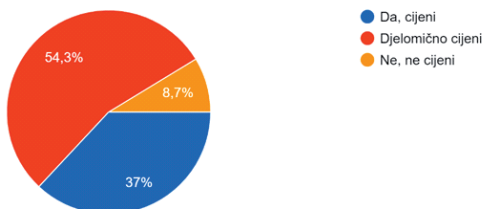
46 odgovora

Odgovori su podijeljeni po pitanju mišljenja da li okolina cijeni volonterski rad; 54,3% smatra da je to djelomično tako, 37% misli da je, te 8,7% onih koji misle da okolina ne cijeni takav rad.

Smatrate li da vaša okolina cijeni volonterski rad?

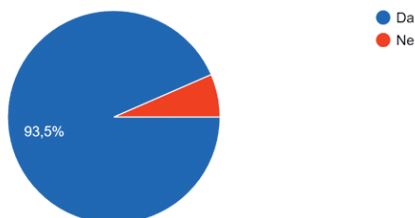
46 odgovora

93,5% kaže da su imali dosad priliku volontirati, a njih 84,8% trenutno volontira.

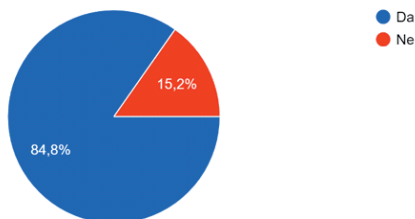
Jeste li dosad imali prilike volontirati?

46 odgovora

Volontirate li negdje trenutno?

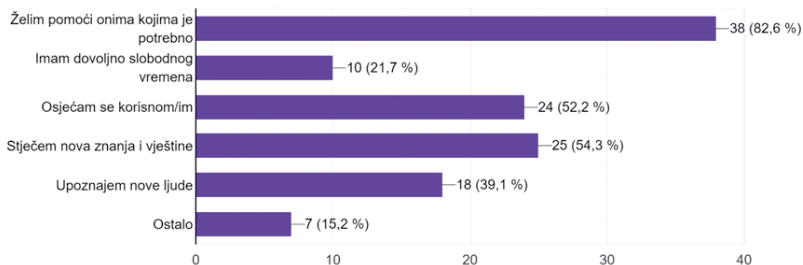
46 odgovora

Na pitanje zašto volontiraju, učenici su izjavili da je to zbog toga što žele pomoći potrebitima (82,6%), njih 54,3% jer žele steći nova znanja i vještine, a 52,2% jer se osjećaju korisno.

Ako da, odgovorite zašto volontirate

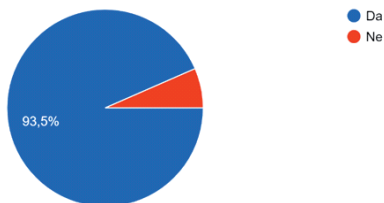
46 odgovora

Velika većina je čula na nastavi da profesor poziva na volontiranje, njih 93,5% i svi smatraju takvu inicijativu korisnom (100%).

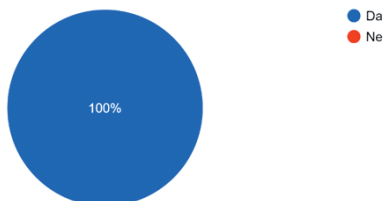
Jeste li ikada na nastavi čuli da profesor poziva na volontiranje?

46 odgovora

Smatrate li takvu inicijativu profesora korisnom?

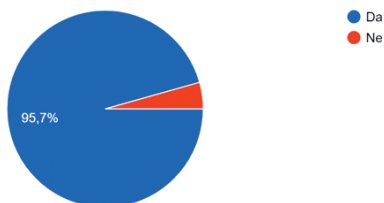
46 odgovora

Gotovo se svi (95,7%) planiraju uključiti u volonterske aktivnosti.

Planirate li se uključiti u volonterske aktivnosti ?

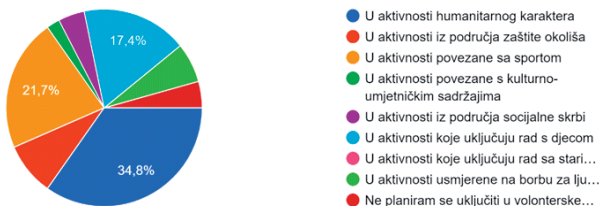
46 odgovora

Odgovori su raspodijeljeni kad je u pitanju vrsta volonterske aktivnosti; tako njih 34,8% želi volontirati u aktivnosti humanitarnog karaktera, njih 21,7% u aktivnosti povezane sa sportom, dok 17,4% namjerava volontirati u aktivnostima koje uključuju rad s djecom.

Na kakve bi se aktivnosti željeli uključiti?

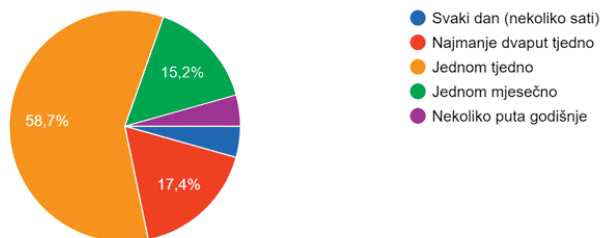
46 odgovora

Što se tiče vremena koje bi mogli izdvojiti za volontiranje, 58,7% učenika je izjavilo kako je spremno volontirati jednom tjedno, 17,4% njih najmanje dvaput tjedno, a 15,2% njih jednom mjesečno.

Koliko biste vremena mogli izdvojiti za volontiranje?

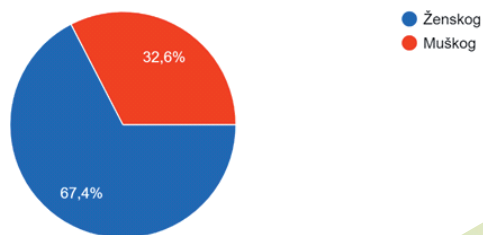
46 odgovora

U anketi su sudjelovale većinom osobe ženskog spola i to u postotku od 67,4%.

Kojeg ste spola?

46 odgovora

7. LITERATURA

Popis korištene, preuzete i preporučene literature:

Prgić Znika, Kordić, Medlobi: *Vodič kroz volonterski svijet*, Volonterski centar Zagreb, Zagreb, 2019.

Zakon o volonterstvu, NN 58/07, 22/13, 84/21

Generacija za V, priručnik o volontiranju za srednjoškolce, autori: Lejla Šehić Relić, Jelena Kamenko, Mirta Kovačević (Volonterski centar Osijek); Jela Prgić Znika, Ivana Pavelić Šprajc (Volonterski centar Zagreb); Gordana Forčić (Udruga za razvoj civilnog društva SMART, Rijeka); Maša Cek, Maja Uršić Staraj (Udruga Delta, Rijeka), Udruga Delta, Rijeka, 2019.

Školski volonteri : dobrobiti volontiranja u školama, Forum za slobodu odgoja, Zagreb, 2019.

Vodič za razvoj školske volonterske zajednice – osnovne i srednje škole, Volonterski centar Zagreb, Zagreb, 2021.

“Kad radite za druge, neka to bude s istim žarom kao da je bilo za vas same.”
Konfucije

“Zapamtite da nisu najsretniji oni koji puno dobivaju, nego oni koji puno daju.”
H. Jackson Brown Jr.

“Najvažnije pitanje u životu je: Što činiš za druge?”
Martin Luther King

CENTAR ZA VOLONTIRANJE

Za više informacija posjetite:
www.centarzavolontiranje.com.hr

**INFORMATIVNO
PRAVNI CENTAR**

Juraja Dobrile 34, 35000 Slavonski Brod
Tel./fax.: 035/448-533, 035/449-715
e-mail: info@ipc.com.hr www.ipc.com.hr
facebook: Informativno pravni centar - IPC

Ovaj materijal izrađen je uz financijsku podršku Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike Republike Hrvatske.

PARTNERI:

Grad Slavonski Brod
www.slavonski-brod.hr

Grad Nova Gradiška

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo rada, mirovinskoga
sustava, obitelji i socijalne politike

**CENTAR ZA
SOCIJALNU SKRB
NOVA GRADIŠKA**

**Elektrotehnička i ekonomska
škola Nova Gradiška**

**INFORMATIVNO
PRAVNI CENTAR**

**Tehnička škola
Slavonski Brod**

**Gimnazija
"Matija Mesić"**

